

ОТЧЕТ

НА КУЛТУРНИЯ ЦЕНТЪР НА СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ (2010 – 2014)

ЕКИП на Културния център на Софийския университет

Културен съвет: проф. Миглена Николчина, проф. Орлин Дворянов, проф. Георги Каприев, доц. Георги Лозанов, гл. ас. Доротея Табакова, докторант Моника Вакарелова, реж. Николай Георгиев.

Директор: проф. Александър Къосев,

Главен координатор: Румяна Каишева

Галерист: Лидия Влахова

Нещатни сътрудници:

- Координатор: Христина Попова
- Редактор на онлайн сп. „Пирон”: Мария Цветкова
- Сътрудник „Литература и семинари”: д-р Камелия Спасова
- Дизайнер: Виктор Мухтаров
- Уеб поддръжка: Павел Колев

Културният център на СУ става на пет години. Настоящият доклад е опит за отчет – самооценка на дейността на Културния център (КЦ) на СУ за този първи период на неговото съществуване: представяме го на Академичния съвет.

Когато Културният център беше създаден, мисията му беше определена, а после и уточнена, в правилника му, по следния начин: „...Културният център на Софийския университет трябва да бъде средище и основен двигател на културните дейности в Софийския университет, като създава съзидателна интелектуална среда за преподаватели, докторанти и студенти и свързва университетския живот със софийската и националната културна публичност”. Академичната му специфика от своя страна трябваше да бъде търсена в пресечните точки на образование, наука и култура, в атмосферата на креативност и високо интелектуално качество.

Като основни цели на КЦ основополагащите документи изтъкваха следното:

3. Основни цели и стратегически задачи

3.1. Създаването на креативна атмосфера в границите на самия университет, стимулиране на таланти, създаване на съвременни условия за културна изява на преподаватели и студенти. Културният център трябва съзнателно да се фокусира върху общото поле между изкуства и наука: креативността, иновацията, евристиката, радостта от творчеството. Тази задача е свързана не само с подпомагане на собствените художествени и културни дейности на университетските преподаватели, служители и студенти, но и с отваряне на университетското пространство за външни творци, за концерти, изложби, четения и изяви. Инициативите на КЦ трябва да направят от университета средище на софийския и национален културен живот, живо място, привлекателно за българския художествен и интелектуален елит, а също и за гостуващи европейски и извъневропейски творци, пространство, отворено за съвременни тенденции в културата и изкуствата. Заедно с това те трябва да демонстрират на студентите образци и модели на творческо и евристично мислене и поведение.

3.2. Културният център трябва да подпомага другите приоритети на Софийския университет: образователни и изследователски. Той трябва да организира лекции, семинари, дискусии, общообразователни лектории, свързани с културата и изкуствата, предназначени и за най-широк кръг студенти, развиващи тяхната обща и художествена култура. В отделни случаи той може да събира информация и да инициира изследователски проекти върху изкуствата, културата и тяхната настояща социална среда.

3.2. Създаването на високи интелектуални и културно-критически критерии, с които Софийският университет въздейства върху живота на академичната общност и българския културен и публичен живот като цяло. Нуждата от удържането на такъв критерий /който да бъде едновременно интелектуален, креативен, критически и изследователски/ става все по-видима в процесите на комерсиално медиатизиране на културата в България, завладяването ѝ от чисто забавни, агресивно-кичозни и чалга-тенденции. Той става видим и от отсъствието на истинска, научно базирана информация, за процесите, течащи в настоящата българска култура.

3.3. Подобряване на образа на Софийския университет в публичното и медийно пространство. Културните инициативи могат да бъдат ефикасно средство за много по-активно присъствие на Софийския университет в социалния и публичен живот на страната. Чрез тях той може да утвърди ролята си на водещ просветен и културен институт на страната, да демонстрира едновременно ерудиция, креативност и критическа неподкупност, да разчупи клишетата около „непривлекателната” и „суха” научна кариера, да създаде нов имидж на учения

Днес, пет години по-късно, според нас тази мисия и посочените стратегически задачи се изпълняват успешно, като цяло е постигната и спецификата, спомената в основополагащите документи. Основанията ни да твърдим това, са следните:

- КЦ организира голям брой лекции, дискусии, семинари, работни групи, както и една ежегодна международна научна конференция. Те имат широк и позитивен отзвук в академичната общност, което се доказва от оживените дискусии и пълните зали, както и от привличане на авторитетни учени и изследователи като участници (виж приложението).

КЦ организира огромен брой културни и художествени събития по целия спектър на изкуствата и културата, като съзнателно и целенасочено пази висок критерий за тяхното качество: с това той развива студентските, академичните и външни

публики. Това се доказва от интереса към събитията и състава на публиките и участниците в тях (виж по-долу).

КЦ играе ролята на активен посредник, своеобразен „мост“ между живота на академичната общност и културния живот в София, страната и чужбина. Това се доказва от факта, че е търсен партньор от престижни личности и организации, а известността му нараства и дейностите му създават позитивен образ на самия СУ (виж по-долу).

Конкретни дейности на КЦ

В рамките на пет години Културният център организира средно около 60-70 събития на академична година; те са с честота 2-3 на седмица: т.е. за период от пет години той е организиран самостоятелно, или с външни и вътрешни партньори, над 330 значими културни събития. Броят им нараства през годините, както може да се види от следната схема:

Септември 2009 – юни 2010	29 бр.
Октомври 2010 – февруари 2011	36 бр.
Март 2011 – февруари 2012	79 бр.
Март 2012 – февруари 2013	65 бр.
Март 2013 – февруари 2014	71 бр.
Март 2014 – февруари 2015	74 бр.

Креативността, високите интелектуални, художествени и научни качества на тези събития се осигуряват чрез внимателен подбор, осъществяван от Културния съвет, при съставянето на календарния план на КЦ (той се съставя по семестри и се приема окончателно от Ректора); директорът на КЦ разполага с оперативното право да включва импровизирано в календарния план особено важни събития, появили се извън планираните). Събития, които не притежават необходимите качества, биват отхвърляни. Смеем да твърдим, че събитията на КЦ вече имат brand mark за качество, ето защо биваме търсени от все повече и повече партньори (виж по-долу). Досега не е регистриран случай на негативна реакция на публиката към събитие на КЦ.

Високото организационно и техническо ниво на културните събития се осъществява от всеотдайната работа на екипа на КЦ и от доброто сътрудничество с отдел „Информация и връзки с обществеността“, с университетските технически служби, с охранителната фирма: тяхната координация се наблюдава от ресорния зам.-ректор.

За списък с по-значимите събития, по теми и жанрове, вижте **Приложение 1**.

- ПУБЛИЧНО ПРИСЪСТВИЕ И ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА КУЛТУРЕН PR НА СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ. Стъпки към комуникативна стратегия на СУ.

Видимост в интернет

В момента Културният център разполага с два самостоятелни сайта, разработени в собствен, разпознаваем и запомнящ се дизайн със съответните логота. Сайтовете винаги са с актуална информация за събитията на КЦ, следят се коментарите по публикациите, насочва се вниманието към тях през профилите в социалните мрежи. Отчитаме една задоволителна видимост в интернет пространството, (търсачки, сайтове, линкове в блогове, през социални мрежи), която обаче би могла значително да се подобри при едно по-цялостно модернизирание на сайтовете, поддържането на двуезична версия и т.н.:

- Културен център - <http://culturecenter-su.org/>
- Електронно списание „Пирон” - <http://piron.culturecenter-su.org/>

Профили в социалните мрежи

Фейсбук профили:

- Културен център /организация/ 3 888 харесвания
<https://www.facebook.com/Culturen.Center.SU>

- Културен център - II профил – 3 768 приятели
<https://www.facebook.com/culture.su>

1. Списание Пирон – 1 068 харесвания

<https://www.facebook.com/PIRON.Magazine/info>

- Профил в Twitter - <https://twitter.com/#!/Culturecentersu>
- Профил в LinkedIn
- Профил в Google+
- Страницата на кампанията за София ЕСК 2019

Ще илюстрираме видимостта на КЦ и по още един, макар и несвършен начин. През февруари 2012 за КЦ на СУ бяха документирани 27 000 хита в търсачката на Google В момента, на 18 окт. 2014, КЦ на СУ има около 73 900 хита в тази търсачка, трикратно повишение в сравнение с 2012 г. За Софийския университет като цяло хитовете в Google са 936 000, за отделните факултети те се движат между 16 000 и 5000. Това грубо означава, че Културният център е свързан с около 8% от видимостта на Софийския университет (и то от онази негова видимост, която е позитивна); може да се каже още, че КЦ има видимостта на факултет.

За сравнение - един аналогичен културен център - Червената къща. Център за култура и дебат в София, има понастоящем, на 18 октомври 2014, 88 600 хита в търсачката на Google, т.е. малко повече от КЦ на СУ. Но „Червената къща” съществува от около 12

години, има осем пъти по-голям бюджет и четири пъти по-голям персонал от КЦ на СУ, както и солидни международни връзки и спонсори.

(Забележка: тези данни са груби и приблизителни, те нямат сериозна научна стойност, защото са свързани с временните флукутации на търсачката. Но едно истинско изследване на присъствието на КЦ в публичното пространство и профила на неговите публикации изисква финансови средства, с каквито КЦ не разполага в своя бюджет)

Добрата видимост на Културния център не е само в дигиталното пространство, но и в традиционните медии. Предавания за инициативи на Културния център е имало по БНТ, БТВ, Нова телевизия, България on Air, TV+, програма „Хоризонт“, програма „Христо Ботев“, университетското радио, телевизия „Алма Матер“, вестник „Култура“, списание „Едно“, в. „Банкеръ“ и още много други печатни и електронни медии. Университетското списание „Пирон“ е било „Изборът на в. „Култура“. Събития от ранга на посещението на Орхан Памук, на Мо Йен, на Лайко Феликс, на Юлия Кръстева и пр. се радват на огромен медиен интерес. За пет годишнината на КЦ подготвят материали в. „Култура“, предаването „Денят започва с култура“ на БНТ, Арт Ефир БНР, портал „Култура“, телевизия „Алма Матер“ и др. Досега не е регистрирана критична или негативна реакция срещу инициативи на Културния център.

Страницата на КЦ във „Фейсбук“ се радва на сериозен интерес, електронното списание „Пирон“ има разширяваща се публика.

В последните месеци КЦ на СУ, заедно с Отдел „Информация и връзки с обществеността“ и Телевизия „Алма Матер“, предложиха в рамките на конкурса за проекти за стратегическото развитие на СУ колективен проект за комуникативна стратегия на Софийския университет. Очакваме решението на комисията.

- ПУБЛИКИ

От три години на всички събития на КЦ залите, които предлагаме в СУ – Аулата, Новата конферентна зала, библиотеката на ФСлФ, други пространства в СУ, са неизменно пълни. Често местата не стигат, налага се да ограничаваме достъпа, понякога това създава проблеми. Отскоро практикуваме, заедно с партньори, продажба на билети за някои от най-търсените събития.

На културните събития, организирани от СУ, идват преподаватели, студенти, служители, външни посетители, често пъти сме посещавани неочаквано от софийски културни знаменитости, на онези събития, на които има превод или такъв не е нужен, са идвали представители на чужди културни центрове и посолства. Усилието ни е да развиваме тези публикации, като им предлагаме нови, интересни и креативни събития и дискусии: видеодокументацията на КЦ показва оживена реакция и включване на различни хора в бурни обсъждания.

Дефект на настоящите публикации е, че те са специализирани – на музикални събития идват музиканти и любители на музиката, на научни – само учени и преподаватели, на литературни събития – софийската литературна гилдия. Опитите да активизираме интегрална, образована и заинтересувана публика засега остават без особен успех. Не успяваме да привлечем и цели слоеве от академичната общност, въпреки доброто разгласяване (с плакати, постери, публикации на електронната страница на КЦ, във

Фейсбук страницата на КЦ, по е-мейл листи). Трудно привличаме колегите от природо-научните факултети и от службите на СУ. За наше голямо съжаление трябва да кажем, че към събития на КЦ почти не се наблюдава интерес от самия Академичен съвет на СУ, което отчитаме като сериозен проблем – настоящият отчет има, наред с всички други задачи, задачата да информира АС на СУ и да се опита да привлече неговите членове на интересни събития. Заповядайте, правим наистина интересни неща!

- **ОСЪЩЕСТВЕНИ ПАРТНЬОРСТВА** (виж Приложение 2)
- **ПРОБЛЕМИ, ТРУДНОСТИ, СЛАБОСТИ**

Екип: Основната трудност на КЦ е малкият екип, който е претоварен от организационна, комуникационна и техническа работа по подготовката на събития, това налага често и Директорът да се включва и помага, което го отклонява от други задачи, включително и от тази за стратегически контакти за външно финансиране. Директорът поиска от ръководството на СУ отпускането на още половин щат за технически сътрудник, но такъв не беше отпуснат, разрешиха ни само да наемаме сътрудници на граждански договор: възнамеряваме да поискаме допълнително бюджетиране на тяхното заплащане, защото парите за дейности са сведени до минимум.

Принудени сме да свиваме възможната дейност на КЦ поради недостатъчен капацитет на персонала. Това впрочем не е лесно, защото към нас вече има повишени очаквания от страна на партньорите ни, които ни засипват с предложения и идеи.

Вътрешна комуникация: Очевидна слабост е, че комуникативните усилия на КЦ не стигат добре до определени студенти, студентски организации и до самия Студентския съюз (въпреки усилията от наша страна), както и до природо-научните факултети, които са в друг кампус. Възнамеряваме да интензифицираме контактите си с Студентския съюз, очакваме от него същото. Засега не се открива реална възможност за подобряване на комуникацията с природонаучните факултети и специалности, тъй като затова е необходим офис, организирани събития и персонал на КЦ в техния кампус. Очакваме и предложения за съвместна дейност от тяхна страна.

Външни комуникации: предвид нарастващата известност на КЦ, често пъти ни изпращат твърде много, твърде настойчиви, но неособено качествени предложения, които сме принудени да отклоняваме, често това води до недоволства.

Помещения: КЦ разполага с един офис в сградата на ФЖМК и изложбена зала „Алма Матер” и никакви други свои помещения: плановете да се ремонтира и използва „Яйцето” за тази цел не бяха реализирани. Принудени сме да се опитаем да направим този дефект, ефект – опитваме се да използваме и да оживим най-различни помещения на СУ (но винаги трябва да искаме официално разрешение за това и се съобразяваме с времето на активните занятия) – Аулата, Новата конферентна зала (която е претоварена), понякога Първа заседателна, Втора заседателна зала, Университетската библиотека, Библиотеката на Факултет по Славянски филологии, фойето под Ротондата, Централното фойе, вътрешния двор. Това винаги означава технически проблеми по озвучаване и използване на друга техника, която трябва да се премества и монтира на съответното място.

Имаше период, в който с Университетския театър „Алма Алтер” съществуваше конфликт относно ползването на залата на Театралната зала. В момента този конфликт е регулиран и КЦ ползва залата всяка сряда: при необходимо разместване се договаряме с екипа на „Алма Алтер”.

Техника – ЦК разполага с един компютър с принтер/скенер,, един лаптоп, един проектор и един екран: друга техника нямаме. Необходим ни е цветен принтер и поне още един лаптоп с проектор и екран. В момента голяма и неоченима помощ ни оказват техническите служби на СУ.

Сайт, софтуер и електронна комуникация: многократно сайтът на КЦ е бил хакван и почти унищожаван, същото важи и за електронното списание „Пирон”: това наложи качването им на самостоятелен сървър. Комуникацията ни със съответния център във Факултета по математика и информатика би могла да бъде значително по-добра. По софтуерни проблеми и поддръжане на сайта сме принудени да наемаме външни сътрудници.

Бюджет: Финансирането на КЦ от бюджета на СУ е константно, докато броят на събитията, и особено на събитията, които налагат по-сериозно финансиране, нараства. Нараства и необходимостта от технически сътрудници на граждански договор. Търсим външни източници, ще актуализираме и предложенията си пред Съвета на деканите и бюджетната комисия.

- **ВЪЗМОЖНОСТИ И ПЕРСПЕКТИВИ ЗА РАЗВИТИЕ**

Смятаме, че избраната стратегическа посока – ролята на КЦ като интелектуален мост между СУ и външния културен свят (в столицата, страната, чужбина), при създаване на креативна, иновативна и дискуссионно-критическа атмосфера и търсене на пресечните творчески точки между науката и изкуствата, е принципно правилна и трябва да бъде продължена. Целта ни ще бъде да организираме, може би не толкова много, колкото все по-качествени, културни, художествени и научни събития, които стават епицентър на разширяващ се публичен интерес. Надяваме се в скоро време нашата календарна програма, както и значително съдържание от нашата електронна страница и от сп. „Пирон”, да бъдат преведени и на английски, като с това прескочим бариерата към чуждите публики в София и ги привлечем за по-интензивни посещения и контакти.

Възнамеряваме да търсим нови контакти и партньорства с онези пластове и публики от академичната общност, които засега са слабо активизирани – особено със Студентския съвет, с природо-научните факултети, с АС.

Един от приоритетите на КЦ на СУ беше да стане партньор на важни фестивали в София и страната и така да превърне СУ и неговите представителни пространство в място, където тези фестивали задължително „стъпват” – това до-голяма степен е постигнато в партньорства с важни фестивали (виж приложение 2).

Възнамеряваме да разширим дейността си в международен план и да се опитаме да излезем на европейската културна сцена в партньорство с важни европейски партньори и културни институции – така че СУ да стане незаобиколимо място в културните маршрути

на културни оператори от ЕС. Фактът, че писатели от ранга на Орхан Памук и Мо Йен, както и учени от ранга на Юлия Кръстева предпочетоха СУ пред много други предложения (на Кръстева ѝ беше предложено и участие в Световния конгрес по семиотика от НБУ, както и специално събитие, организирано за нея от Френското посолство и Френския културен институт, но тя предпочете Аулата и КЦ) ни изпълва с надежда, че сме на прав път.

Възнамеряваме да оптимизираме съществуващите си вътрешни партньорства в рамките на самия СУ, особено с телевизия „Алма Матер” и отдел „Информация и връзки с обществеността”, с Литературоведския семинар и други активни звена на СУ – според нас това е пътят за значително подобрене на публичния образ на СУ и за създаване на интересен и привлекателен вътрешно-университетски интелектуален живот.

Всичко казано по-горе ще даде, надяваме се, шанс на КЦ да кандидатства и по международни и европейски културни проекти и да получи по-добро финансиране от външни източници.